

CO₂-PRESTATIELADDER

Ambities & Prioriteiten 2026-2028

Voor SKA0 en de
CO₂-Prestatieladder

Met dit document presenteert Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO) de 'Ambities en Prioriteiten 2026–2028'. Deze ambities beschrijven de strategische koers van de organisatie en geven richting aan de inzet van SKAO in de komende jaren.

SKAO is schema-eigenaar en -beheerder van de CO₂-Prestatieladder en zet organisaties in beweging om hun CO₂-uitstoot effectief en aantoonbaar te reduceren, met als doel nul CO₂-uitstoot in 2050. Deze ambities en prioriteiten zijn tot stand gekomen op basis van input van het bestuur, het Centraal College van Deskundigen (CCvD), het secretariaat en stakeholders uit het netwerk van SKAO, waaronder gecertificeerde organisaties, aanbestedende diensten, certificerende instellingen en adviseurs.

De afgelopen jaren heeft SKAO geïnvesteerd in de ontwikkeling van versie 4.0 van de CO₂-Prestatieladder en in de sterkere positionering ten opzichte van bijvoorbeeld Europese wet- en regelgeving. De komende jaren staan in het teken van het succesvol implementeren van versie 4.0 en het verder benutten van deze positie. Tegelijkertijd verandert de context waarin de CO₂-Prestatieladder wordt toegepast nog steeds in hoog tempo. Nationale en Europese wet- en regelgeving ontwikkelen zich verder, rapportageverplichtingen voor organisaties nemen toe en de internationale belangstelling voor het instrument groeit. Deze ontwikkelingen vragen om een duidelijke strategische focus op marktacceptatie, positionering, impact en internationale verankering van de CO₂-Prestatieladder.

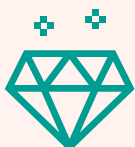
In dit document komen zes ambities aan bod. SKAO werkt deze ambities uit in de jaarlijkse werkplannen en formuleert hiervoor heldere SMART-doelen. Zo geven de ambities richting aan de strategische en operationele inzet van de organisatie in de komende jaren.

Boaz Keurentjes
Teammanager SKAO

Ambities & Prioriteiten

HANDBOEK 4.0 WORDT BREED
OMARMED DOOR DE MARKT

DE TOEGEVOEGDE WAARDE VAN DE CO₂-PRESTATIELADDER
TEN OPZICHTE VAN ANDERE INSTRUMENTEN EN (INTER)
NATIONALE WETGEVING IS GLASHELDER

AANBESTEDENDE DIENSTEN ZETTEN DE
CO₂-PRESTATIELADDER STRUCTUREEL EN
OP DE JUISTE MANIER IN

DE CO₂-PRESTATIELADDER WORDT
IN MEER SECTOREN GEBRUIKT

MEERDERE EUROPESE LANDEN ZETTEN DE
CO₂-PRESTATIELADDER STRUCTUREEL IN

DE NIEUWE ELEMENTEN VAN HANDBOEK 4.0
ZORGEN VOOR AANTOONBAAR MEER IMPACT

Handboek 4.0 wordt breed omarmd door de markt

Ambitie: Eind 2028 is Handboek 4.0 succesvol uitgerold. De nieuwe norm is goed geland en nieuwe elementen, zoals het klimaattransitieplan en overige beïnvloedbare emissies, zijn integraal onderdeel geworden van het CO₂-management van organisaties.

Toelichting: Bedrijven en overheden erkennen de nieuwe CO₂-Prestatieladder 4.0 als een effectief instrument om lange termijn CO₂-reductiedoelen te vertalen naar concrete acties op korte en middellange termijn. Handboek 4.0 helpt om ambitieuze klimaattransitieplannen en kwalitatief hoogwaardige waardeketen-analyses op te stellen en gericht toe te werken naar nul CO₂-uitstoot in 2050.

SKAO voert daarbij regie op een eenduidige beoordeling van Handboek 4.0 door certificerende instellingen en informeert adviesbureaus en (toekomstige) certificaathouders, zodat zij beschikken over de juiste kennis van de nieuwe norm. SKAO houdt de ontwikkelingen rond AI en het gebruik ervan door organisaties ten behoeve van certificering scherp in de gaten. Met het (mogelijk) toevoegen van een nieuwe trede, trede 4, biedt de CO₂-Prestatieladder organisaties nog meer onderscheidend vermogen en stimuleert het verdere CO₂-reductie.

De toegevoegde waarde van de CO₂-Prestatieladder ten opzichte van andere instrumenten en (inter)nationale wetgeving is glashelder

Ambitie: Aanbestedende diensten, overheden en bedrijven onderschrijven de toegevoegde waarde van de CO₂-Prestatieladder ten opzichte van andere rapportage- en aanbestedingsinstrumenten en relevante (inter)nationale wetgeving.

Toelichting: SKAO positioneert de Ladder nadrukkelijk in relatie tot instrumenten en regelgeving zoals de CSRD, Science Based Targets Initiative (SBTi), de Milieukostenindicator (MKI) en de Energy Efficiency Directive (EED). SKAO zet diverse communicatieacties op om uit te leggen hoe Handboek 4.0 optimaal aansluit op Nederlandse en Europese wet- en regelgeving.

Aanbestedende diensten kennen de meerwaarde van de CO₂-Prestatieladder als aanbestedingsinstrument. Overheden en bedrijven weten dat de Ladder hen ondersteunt bij het voldoen aan wet- en regelgeving, bijvoorbeeld door te dienen als een (alternatieve) invulling voor de EED. SKAO positioneert de Ladder bij overheden als hét instrument om te sturen op CO₂-reductie en informeert organisaties dat zij zich kunnen onderscheiden via de ambitieuze trede 3 en mogelijk via een nieuwe trede, trede 4.

Aanbestedende diensten zetten de CO₂-Prestatieladder structureel en op de juiste manier in

Ambitie: Tegen eind 2028 is er een actief netwerk van aanbestedende diensten. Aanbestedende diensten passen CO₂-Prestatieladder consistent toe waarbij inschrijvingen structureel beloond worden met een fictief gunningsvoordeel.

Toelichting: Meer dan 300 Nederlandse aanbestedende diensten hebben de CO₂-Prestatieladder ingezet. SKAO heeft echter onvoldoende zicht op welke aanbestedende diensten de Ladder wanneer inzetten, en op welke manier zij dit doen.

Eind 2026 heeft SKAO een goed beeld van de wijze waarop de Ladder wordt ingezet. Door het opbouwen van een actief netwerk licht SKAO aanbestedende diensten beter voor over het juiste gebruik van de Ladder en het toepassen van een fictief gunningsvoordeel. Om de markt in beweging te krijgen en de overgang naar Handboek 4.0 te versnellen, stimuleert SKAO grotere aanbestedende diensten om halverwege 2026 te starten met aanbesteden met Handboek 4.0.

De CO₂-Prestatieladder wordt in meer sectoren gebruikt

Ambitie: In 2028 wordt de CO₂-Prestatieladder toegepast in meer sectoren en markten.

Toelichting: Om de impact van de CO₂-Prestatieladder op CO₂-reductie te vergroten, richt SKAO zich de komende jaren actief op marktontwikkeling en groei. Op basis van onderzoek naar impactpotentieel benadert SKAO proactief nieuwe sectoren en partijen en ondersteunt hen bij kennisopbouw en het uitwisselen van ervaringen.

Specifieke aandacht gaat uit naar kansen die de miljardeninvesteringen en dus aanbestedingen in het energienetwerk en defensie bieden. Daarnaast ligt een belangrijke route bij de invulling van de verplichting tot het hebben van een energiebeheersysteem voor grote bedrijven met veel energieverbruik in het kader van de Energy Efficiency Directive (EED), waar de CO₂-Prestatieladder één van de opties is. Ook zet SKAO in op de private sector (business-to-business) waar bedrijven elkaar kunnen gaan bevragen op hun CO₂-uitstoot en prestaties door de Ladder onderdeel te maken van hun inkoopprocedures. Hierbij kunnen ze de Ladder gebruiken voor verplichtingen vanuit de CSRD rapportage of het Science Based Targets Initiative (SBTi).

Meerdere Europese landen zetten de CO₂-Prestatieladder structureel in

Ambitie: Aan het einde van 2028 wordt de CO₂-Prestatieladder in Europa erkend als effectief aanbestedingsinstrument en zetten vijf Europese landen de Ladder structureel in bij aanbestedingen.

Toelichting: Om de impact van de CO₂-Prestatieladder te vergroten, is SKAO de afgelopen jaren gestart met het internationaal implementeren van de Ladder. Na succesvolle implementatie in België en pilots in Frankrijk, Ierland, Portugal en het Verenigd Koninkrijk, werkt SKAO toe naar duurzame verankering in deze landen.

Uiterlijk eind 2026 beschikt SKAO over een vastgestelde aanpak voor verdere internationalisering, inclusief governance, een toekomstbestendig businessmodel en is er zicht op Europese accreditatie. Eind 2028 is het gebruik van de Ladder (aantal aanbestedende diensten, gecertificeerde organisaties en certificerende instellingen) in de huidige pilotlanden zodanig gegroeid dat lokale partners de CO₂-Prestatieladder structureel kunnen voortzetten. SKAO ondersteunt de lokale partners, zorgt voor coördinatie tussen de landen, organiseert externe financiering en onderhoudt actief relaties met Europese stakeholders, zoals de Europese Commissie en de OECD, die de Ladder erkennen als effectief aanbestedingsinstrument.

De nieuwe elementen van Handboek 4.0 zorgen voor aantoonbaar meer impact

Ambitie: In 2028 is aantoonbaar dat de nieuwe elementen van Handboek 4.0 bij organisaties leiden tot aanvullende CO₂-reductie ten opzichte van de oude norm.

Toelichting: De impact van de CO₂-Prestatieladder is de afgelopen jaren door verschillende onafhankelijke onderzoeken aangetoond. Eind 2028 heeft SKAO ook inzicht in de kwantitatieve en kwalitatieve effecten van de nieuwe elementen van Handboek 4.0, zoals de klimaattransitieplannen, OBE-analyses en sleutelpersonen.

Naast nieuw onafhankelijk onderzoek zet SKAO hiervoor in op het gebruik van de nieuwe beschikbare data via 'Mijn CO₂-Prestatieladder'. Ook voert SKAO gebruikersonderzoek uit onder certificaathouders en aanbestedende diensten. Vanwege een beweeglijk politiek landschap wil SKAO zo snel mogelijk meer inzicht hebben in hoe de door de Ladder gevraagde inspanningen en kosten zich verhouden tot de daadwerkelijke CO₂-reductie.

The background is a solid teal color. It features two large, overlapping, curved shapes that create a sense of depth and movement. One shape is a darker shade of teal and curves from the top left towards the bottom right. The other shape is a lighter shade of teal and curves from the bottom left towards the top right. These shapes intersect in the center, creating a dynamic composition.

Stichting Klimaatvriendelijk
Aanbesteden & Ondernemen